

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

4152 *Reial decret llei 9/2020, de 27 de març, pel qual s'adopten mesures complementàries, en l'àmbit laboral, per pal·liar els efectes derivats de la COVID-19.*

I

El 14 de març passat, el Consell de Ministres va acordar declarar l'estat d'alarma, en virtut del Reial decret 463/2020, de 14 de març, amb motiu de la crisi sanitària originada per la pandèmia de la COVID-19.

Posteriorment, amb data 17 de març, el Consell de Ministres va aprovar el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, amb la finalitat d'arbitrar un conjunt de mesures que permetin pal·liar, en certa mesura, la crisi sanitària, econòmica i social generada per la pandèmia de la COVID-19.

Entre les mesures que preveu aquest Reial decret llei, s'hi recollia la flexibilització dels expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), tant per causa de força major com en el supòsit dels derivats de causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció, amb la finalitat d'intentar pal·liar els efectes devastadors que aquesta crisi sanitària està produint en el mercat laboral.

No obstant això, l'estancament notable que està registrant el nostre mercat laboral, unit al volum important d'ERTO presentats, des de la declaració de l'estat d'alarma, posen en relleu la necessitat d'arbitrar noves mesures i instruments que contribueixin a pal·liar els efectes d'aquesta crisi sanitària sobre les persones treballadores del nostre país.

D'aquesta manera, la situació extraordinària i urgent que passem actualment requereix l'adopció de noves mesures que responguin de manera adequada a les necessitats que deriven de les conseqüències canviants d'aquesta crisi sanitària, que comporta una alteració greu i sense precedents de la nostra vida diària i que està tenint un impacte devastador sobre el mercat laboral, i genera una gran incertesa en un col·lectiu ampli de persones treballadores, que estan veient afectats els seus llocs de treball, arran de la suspensió d'un volum important d'activitats, com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma.

II

El Reial decret llei s'estructura en cinc articles, quatre disposicions addicionals i tres disposicions finals.

En primer terme, el Reial decret llei vol establir instruments tendents a garantir l'aplicació efectiva dels serveis que són essencials en les circumstàncies actuals, a fi de donar una resposta adequada a les necessitats d'atenció sanitària i social, que hi concorren. No en va, els hospitals, els ambulatoris i les residències de persones grans, entre d'altres, són centres cridats a prestar un servei bàsic en un context d'emergència de salut pública i social, com el que passem en l'actualitat.

Així, aquest Reial decret llei preveu que, durant la vigència d'aquest estat d'alarma i les seves pròrrogues possibles, els centres, serveis i establiments sanitaris, com hospitals o ambulatoris, i els centres socials de gent gran, persones dependents o persones amb discapacitat, com residències i centres de dia, siguin de titularitat pública o bé privada, o sigui quin sigui el seu règim de gestió, que determinin el Ministeri de Sanitat o el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, com a serveis essencials, no puguin tramitar un ERTO. Aquesta mesura vol garantir el compromís de tota la societat, les institucions i les

organitzacions d'aquest país amb les persones més vulnerables, entre les quals, sens dubte, es troben les malaltes i les socialment dependents.

De la mateixa manera, aquest Reial decret llei complementa i detalla algunes de les mesures previstes, en el que fa referència a la tramitació dels ERTOS, que inclou el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, i concreta el procediment de reconeixement de la prestació contributiva per desocupació, per a totes les persones afectades per procediments de suspensió de contractes i reducció de jornada basats en les causes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei esmentat, i també integra una altra sèrie de mesures, en l'àmbit laboral, destinades a pal·liar els efectes de la crisi de la COVID-19, sobre les persones treballadores.

Tant les empreses com els sectors econòmics i la societat, en el seu conjunt, consideren que som davant un moment de refredament de l'activitat productiva delimitat per la situació excepcional que passem, amb motiu de la crisi de la COVID-19, i, per tant, que aquesta situació ha de tenir una durada limitada i subjecta a un període de temps concret.

Per aquesta raó, es van establir mesures extraordinàries i excepcionals en el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, amb l'objectiu de garantir que els efectes de la crisi sanitària no impedeixin el restabliment de l'activitat empresarial i la salvaguarda de l'ocupació. En aquest sentit, i no obstant la vigència de les diverses causes d'acomiadament i extinció dels contractes que preveu la normativa laboral, el Govern va reforçar els procediments de suspensió i reducció de jornada, i els va agilitar i flexibilitzar, amb l'objectiu que les causes a què es refereixen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, no siguin utilitzades per introduir mesures traumàtiques en relació amb l'ocupació, l'extinció dels contractes de treball, sinó mesures temporals, que són les que, en definitiva, responen millor a una situació conjuntural com l'actual.

Així mateix, es preveu, per al cas de les societats cooperatives, que, quan per falta de mitjans adequats o suficients no se'n pugui convocar l'assemblea general per fer-la a través de mitjans virtuals, el Consell Rector pugui assumir la competència per aprovar la suspensió total o parcial de la prestació de treball de les seves sòcies i socis i emetre la certificació corresponent per a la seva tramitació, en els termes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

D'altra banda, aquest Reial decret llei preveu mecanismes per pal·liar els efectes d'aquesta crisi sanitària en la contractació temporal, i determina que la paralització de l'activitat econòmica, derivada de la situació de l'estat d'alarma, declarada en tot el territori nacional, i que impedeix continuar, en determinats casos, la prestació de serveis, es tingui en compte com un factor excepcional, a tots els efectes i, en particular, també en la contractació temporal.

Per això, a través d'aquest Reial decret llei s'estableix la interrupció del còmput de la durada dels contractes que, davant la circumstància esmentada, no poden assolir l'objecte per al qual es van subscriure. D'aquesta manera, s'aconsegueix garantir que els contractes temporals, inclosos els formatius, de relleu i d'interinitat, puguin assolir la seva durada màxima efectiva, i despleguin plens efectes, pel que fa a la prestació de serveis, la formació que comporten i l'aportació a l'activitat empresarial, durant el temps previst inicialment, de tal manera que la situació d'emergència generada per la crisi sanitària de la COVID-19 no privi l'empresa de la seva capacitat real per organitzar els seus recursos.

Així mateix, és del tot imprescindible oferir una solució conjunta a les diferents eventualitats que, pel que fa a la tramitació, s'estan suscitant tant per a l'entitat gestora de les prestacions de desocupació com per a les autoritats laborals, amb motiu de l'increment dels expedients de regulació temporal d'ocupació sol·licitats i comunicats per les empreses. En concret, es vol clarificar el límit temporal de les resolucions tàcites que tenen efecte en els expedients de regulació temporal d'ocupació sol·licitats per força major, en els quals el silenci, que és positiu de conformitat amb el que preveu l'article 24 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, no pot implicar una durada màxima diferent de l'aplicable a les resolucions expressives, que se

circumscriuen a la vigència de l'estat d'alarma, d'acord amb el que preveu el Reial decret 463/2020, de 14 de març, així com de les seves pròrrogues possibles.

D'altra banda, aquest Reial decret llei preveu mesures que permetin proporcionar un equilibri entre els recursos del sector públic i les necessitats de resposta d'empreses i persones treballadores afectades per la situació greu de crisi sanitària que passem. Tot això, sense oblidar la necessitat d'implementar tots els mecanismes de control i de sanció necessaris, a fi d'evitar l'ús fraudulent dels recursos públics per a finalitats alienes a les vinculades amb llur naturalesa i objectiu.

D'aquesta manera, es preveu que les sol·licituds presentades per l'empresa que continguin falsedats o incorreccions en les dades facilitades donin lloc a les sancions corresponents, i és sancionable, igualment, de conformitat amb el que preveu la norma esmentada, la conducta de l'empresa consistent a sol·licitar mesures, en relació amb l'ocupació, que no siguin necessàries o no tinguin connexió suficient amb la causa que les origina, sempre que donin lloc a la generació o percepció de prestacions indegudes.

De manera paral·lela, s'estableix el deure de col·laboració de l'entitat gestora de les prestacions per desocupació amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i ha de notificar, a aquest efecte a aquesta última, els supòsits que apreciï indicis de frau per a l'obtenció de les prestacions per desocupació.

Adicionalment, s'inclou una modificació del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, amb la finalitat de determinar que les mesures extraordinàries en matèria de cotitzacions i protecció per desocupació que preveuen els articles 24 i 25 d'aquest són aplicables als afectats pels procediments de suspensió de contractes i reducció de jornada comunicats, autoritzats o iniciats, amb anterioritat a l'entrada en vigor del Reial decret llei esmentat i sempre que derivin directament de la COVID-19.

Finalment, aquest Reial decret llei introdueix una modificació de l'article 16 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, relatiu a la contractació, a fi d'ampliar la tramitació d'emergència per a la contractació de tot tipus de béns o serveis que necessiti l'Administració General de l'Estat per a l'execució de qualssevol mesures per fer front a la COVID-19, previst en aquest, a tot el sector públic. Així mateix, es preveu la possibilitat que el lliurament dels fons necessaris per fer front a les despeses que genera l'adopció de mesures per a la protecció de la salut de les persones enfront de la COVID-19 es pugui fer a justificar, si és necessari.

D'altra banda, l'article esmentat també es modifica amb la finalitat de completar-lo i de fer més efectiva la contractació, els lliuraments de fons, així com els pagaments, en l'àmbit de l'Administració a l'exterior per facilitar les mesures que aquesta adopti enfront de la COVID-19. Tot això, complint els requisits formals que preveu aquest Reial decret llei.

Finalment, també s'exclouen de la facturació electrònica les factures emeses per proveïdors no nacionals radicats a l'exterior que corresponguin a expedients de contractació. Totes aquestes mesures tracten de millorar i fer més eficaç la tramitació de la contractació per part de l'Administració a l'exterior, i faciliten el comerç exterior en un marc de circumstàncies excepcionals que s'estan vivint en l'actualitat com a conseqüència de la COVID-19.

III

L'article 86 de la Constitució espanyola permet al Govern dictar decrets llei «en cas d'una necessitat extraordinària i urgent», sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com reiteradament ha exigint el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4; 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 de juliol, F 3; 68/2007, F 10, i 137/2011, F 7), el fi que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el

requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, principalment quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern.

La crisi greu, generada per la declaració de l'estat d'alarma, a causa de la COVID-19, i l'impacte greu que aquesta crisi està generant sobre el mercat laboral del nostre país, en què incideix de manera notable, sobre les persones treballadores, justifiquen la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar les mesures que preveu aquest Reial decret llei.

Així mateix, la necessitat extraordinària i urgent d'aprovar les mesures que inclou aquest Reial decret llei s'inscriu en el judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ 3), i aquesta decisió, sens dubte, significa una ordenació de prioritats polítiques d'actuació (STC de 30 de gener de 2019, Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2208-2019), i que són mesures d'índole laboral destinades a reparar els perjudicis econòmics i en l'àmbit de l'ocupació, derivats de la crisi de la COVID-19, així com protegir l'ocupació i mantenir l'activitat econòmica. Els motius d'oportunitat que s'acaben d'exposar demostren que, en cap cas, aquest Reial decret llei no constitueix un supòsit d'ús abusiu o arbitrari d'aquest instrument constitucional (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 100/2012, de 8 de maig, FJ 8; 237/2012, de 13 de desembre, FJ 4; 39/2013, de 14 de febrer, FJ 5).

En suma, en les mesures que s'adopten en aquest Reial decret llei hi concorren les circumstàncies de necessitat extraordinària i urgent que preveu l'article 86 de la Constitució espanyola, considerant, d'altra banda, que els objectius que es volen assolir amb aquest no es poden aconseguir a través de la tramitació d'una llei pel procediment d'urgència.

Així mateix, s'ha d'assenyalar que aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució espanyola, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

IV

Aquest Reial decret llei respon als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, tal com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. A aquests efectes, posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia, atès l'interès general en què es fonamenten les mesures establertes, i el Reial decret llei és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució. Així, respon a la necessitat de minimitzar el risc d'un impacte incontrolat i irreversible de la situació d'emergència extraordinària que se segueix de l'estat d'alerta sanitària provocada per la COVID-19, tant en l'activitat econòmica com en el manteniment i la salvaguarda de l'ocupació, i així s'eviten situacions de desprotecció i es garanteixen el restabliment i la recuperació de l'activitat econòmica.

De la mateixa manera, és proporcional, ja que regula els aspectes imprescindibles per aconseguir el seu objectiu i limita els seus efectes a la concurrència de la situació temporal i extraordinària descrita. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

Així mateix, compleix el principi de transparència, ja que identifica clarament el seu propòsit i se n'ofereix una explicació, sense que s'hagin fet els tràmits de participació pública que estableix l'article 26 de la Llei 50/1997, del Govern, a l'empara de l'excepció que, per als reials decrets llei, regula l'apartat 11 del precepte esmentat. Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, aquest Reial decret llei no imposa cap càrrega administrativa addicional a les que ja hi havia amb anterioritat.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la ministra de Treball i Economia Social, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 27 de març de 2020,

DISPOSO:

Article 1. *Manteniment d'activitat de centres sanitaris i centres d'atenció a persones grans.*

1. Durant la vigència de l'estat d'alarma acordat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i les seves pròrrogues possibles, s'entenen per serveis essencials per a la consecució dels fins que aquest descriu, sigui quina sigui la titularitat, pública o privada, o el règim de gestió, els centres, serveis i establiments sanitaris que determini el Ministeri de Sanitat, així com els centres socials de gent gran, persones dependents o persones amb discapacitat, en els termes especificats pel Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030.

2. De conformitat amb el caràcter essencial esmentat, els establiments a què es refereix l'apartat anterior han de mantenir la seva activitat, i únicament poden procedir a reduir-la o suspendre-la parcialment en els termes en què així ho permetin les autoritats competents.

3. L'incompliment o la resistència a les ordres de les autoritats competents en nom del compliment del que preveu aquest article se sanciona d'acord amb les lleis, en els termes que estableix l'article deu de la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels estats d'alarma, excepció i setge.

Article 2. *Mesures extraordinàries per a la protecció de l'ocupació.*

La força major i les causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció en què s'emparen les mesures de suspensió de contractes i reducció de jornada que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, no es poden entendre justificatives de l'extinció del contracte de treball ni de l'acomiadament.

Article 3. *Mesures extraordinàries de desplegament de l'article 25 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, per agilitar la tramitació i l'abonament de prestacions per desocupació.*

1. El procediment de reconeixement de la prestació contributiva per desocupació, per a totes les persones afectades per procediments de suspensió de contractes i reducció de jornada basats en les causes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, s'ha d'iniciar mitjançant una sol·licitud col·lectiva presentada per l'empresa davant l'entitat gestora de les prestacions per desocupació, actuant en representació d'aquelles.

Aquesta sol·licitud s'ha d'emplenar en el model proporcionat per l'entitat gestora de les prestacions per desocupació i s'ha d'incloure en la comunicació que regula l'apartat següent.

2. A més de la sol·licitud col·lectiva, la comunicació que esmenta l'apartat anterior ha d'incloure la informació següent, de manera individualitzada per cadascun dels centres de treball afectats:

a) El nom o la raó social de l'empresa, el domicili, el número d'identificació fiscal i el codi de compte de cotització a la Seguretat Social al qual figurin adscrits els treballadors les suspensions o reduccions de jornada dels quals se sol·licitin.

b) El nom i els cognoms, el número d'identificació fiscal, el telèfon i l'adreça de correu electrònic del representant legal de l'empresa.

c) El número d'expedient assignat per l'autoritat laboral.

d) L'especificació de les mesures a adoptar, així com de la data d'inici en què cadascuna de les persones treballadores queda afectada per aquestes mesures.

e) En el supòsit de reducció de la jornada, la determinació del percentatge de disminució temporal, computada sobre la base diària, setmanal, mensual o anual.

f) Als efectes d'acreditar la representació de les persones treballadores, una declaració responsable en què ha de constar que s'ha obtingut l'autorització d'aquelles per a la seva presentació.

g) La informació complementària que, si s'escau, es determini mitjançant una resolució de la Direcció General del Servei Públic d'Ocupació Estatal.

L'empresa ha de comunicar qualsevol variació en les dades que conté inicialment la comunicació, i en tot cas quan es refereixin a la finalització de l'aplicació de la mesura.

3. La comunicació que esmenta el punt apartat anterior l'ha de remetre l'empresa en el termini de 5 dies des de la sol·licitud de l'expedient de regulació temporal d'ocupació en els supòsits de força major a què es refereix l'article 22 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, o des de la data en què l'empresa notifiqui a l'autoritat laboral competent la seva decisió en el cas dels procediments que regula l'article 23. La comunicació s'ha de remetre a través de mitjans electrònics i en la forma que determini el Servei Públic d'Ocupació Estatal.

En cas que la sol·licitud s'hagi produït amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, el termini de 5 dies es comença a computar des d'aquesta data.

4. La no transmissió de la comunicació que regulen els apartats anteriors es considera una conducta constitutiva de la infracció greu que preveu l'article 22.13 del text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.

5. El que estableix aquest article s'entén sense perjudici de la remissió per part de l'autoritat laboral a l'entitat gestora de les prestacions de les seves resolucions i de les comunicacions finals de les empreses amb relació, respectivament, als expedients tramitats de conformitat amb la causa que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

Article 4. Mesura extraordinària aplicable a les societats cooperatives per a l'adopció d'acords en els procediments de suspensió total i/o parcial, en els termes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

Quan per falta de mitjans adequats o suficients l'assemblea general de les societats cooperatives no es pugui convocar per fer-la a través de mitjans virtuals, el Consell Rector ha d'assumir la competència per aprovar la suspensió total o parcial de la prestació de treball de les seves sòcies i socis i ha d'emetre la certificació corresponent per a la seva tramitació, en els termes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

Article 5. Interrupció del còmput de la durada màxima dels contractes temporals.

La suspensió dels contractes temporals, inclosos els formatius, de relleu i interinitat, per les causes que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, comporta la interrupció del còmput, tant de la durada d'aquests contractes com dels períodes de referència equivalents al període suspès, en cadascuna d'aquestes modalitats contractuals, respecte de les persones treballadores afectades per aquestes.

Disposició addicional primera. Limitació de la durada dels expedients temporals de regulació d'ocupació basats en les causes que preveu l'article 22 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

La durada dels expedients de regulació d'ocupació autoritzats a l'empara de les causes que preveu l'article 22 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, no es pot estendre més enllà del període en què es mantingui la situació extraordinària derivada de la COVID-19 d'acord amb el que preveu l'article 28 de la mateixa norma, i, per tant, s'entén que la seva durada màxima ha de ser la de l'estat d'alarma decretat pel Reial decret 463/2020, de 14

de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i les seves pròrrogues possibles.

Aquesta limitació és aplicable tant als expedients respecte dels quals s'emeti una resolució expressa com als que es resolguin per silenci administratiu, independentment del contingut de la sol·licitud empresarial concreta.

Disposició addicional segona. Règim sancionador i reintegrament de prestacions indegudes.

1. En aplicació del que preveu el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, les sol·licituds presentades per l'empresa que continguin falsedats o incorreccions en les dades facilitades donen lloc a les sancions corresponents. És sancionable igualment, de conformitat amb el que preveu la norma esmentada, la conducta de l'empresa consistent a sol·licitar mesures en relació amb l'ocupació que no siguin necessàries o no tinguin connexió suficient amb la causa que les origina, sempre que donin lloc a la generació o percepció de prestacions indegudes.

2. El reconeixement indegut de prestacions a la persona treballadora per una causa no imputable a aquesta, com a conseqüència d'algun dels incompliments que preveu l'apartat anterior, dona lloc a la revisió d'ofici de l'acte de reconeixement de les prestacions esmentades. En aquests supòsits, i sense perjudici de la responsabilitat administrativa o penal que correspongui legalment, l'empresa ha d'ingressar a l'entitat gestora les quantitats percebudes per la persona treballadora, i les ha de deduir dels salaris deixats de percebre que haurien correspost, amb el límit de la suma d'aquests salaris.

3. L'obligació de tornar les prestacions que preveu l'apartat anterior, pel que fa a una sanció accessòria, és exigible fins a la prescripció de les infraccions que esmenta el text refós de la Llei d'infraccions i sancions en l'ordre social que siguin aplicables, de conformitat amb les regles específiques i de vigència expressa que preveu aquest Reial decret llei.

Disposició addicional tercera. Data d'efectes de les prestacions per desocupació derivades dels procediments basats en les causes que esmenten els articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.

1. La data d'efectes de la situació legal de desocupació en els supòsits de força major ha de ser la data del fet causant d'aquesta.

2. Quan la suspensió del contracte o la reducció de jornada sigui deguda a la causa que preveu l'article 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, la data d'efectes de la situació legal de desocupació ha de ser, en tot cas, coincident o posterior a la data en què l'empresa comunicui a l'autoritat laboral la decisió adoptada.

3. La causa i data d'efectes de la situació legal de desocupació han de figurar, en tot cas, en el certificat d'empresa, que es considera un document vàlid per a la seva acreditació.

Disposició addicional quarta. Col·laboració de l'entitat gestora de les prestacions per desocupació i la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

En els supòsits en què l'entitat gestora aprecii indicis de frau per a l'obtenció de les prestacions per desocupació, ho ha de comunicar a la Inspecció de Treball i Seguretat Social als efectes corresponents.

La Inspecció de Treball i Seguretat Social, en col·laboració amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària i les forces i cossos de seguretat de l'Estat, ha d'incloure, entre els seus plans d'actuació, la comprovació de l'existència de les causes al·legades en les sol·licituds i comunicacions d'expedients temporals de regulació d'ocupació basats en les causes dels articles 22 i 23 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19.*

Es modifica l'apartat segon de la disposició transitòria primera, que queda redactat en els termes següents:

«Disposició transitòria primera. *Limitació a l'aplicació als expedients de regulació d'ocupació.*

2. Les mesures extraordinàries en matèria de cotitzacions i protecció per desocupació que preveuen els articles 24 i 25 són aplicables als afectats pels procediments de suspensió de contractes i reducció de jornada comunicats, autoritzats o iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, sempre que derivin directament de la COVID-19.»

Disposició final segona. *Modificació de l'article 16 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19.*

Es fa una nova redacció de l'article 16 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19, modificat per la disposició final sisena del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, que queda redactat de la manera següent:

«Article 16. *Contractació.*

1. L'adopció de qualsevol tipus de mesura directa o indirecta per part de les entitats del sector públic per fer front a la COVID-19 justifica la necessitat d'actuar de manera immediata, i és aplicable l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

2. D'acord amb la previsió que estableix el paràgraf anterior, a tots els contractes que hagin de subscriure les entitats del sector públic per atendre les necessitats derivades de la protecció de les persones i altres mesures adoptades pel Consell de Ministres per fer front a la COVID-19, els és d'aplicació la tramitació d'emergència. En aquests casos, si és necessari efectuar abonaments a compte per actuacions preparatòries que hagi de fer el contractista, no és aplicable el que disposa respecte a les garanties la Llei 9/2017, i és l'òrgan de contractació qui ha de determinar aquesta circumstància en funció de la naturalesa de la prestació a contractar i la possibilitat de satisfer la necessitat per altres vies. De la justificació de la decisió adoptada se n'ha de deixar constància en l'expedient.

3. El lliurament dels fons necessaris per fer front a les despeses que generi l'adopció de mesures per a la protecció de la salut de les persones enfront de la COVID-19 es pot fer a justificar.

4. Quan la contractació per a l'atenció d'aquestes necessitats s'hagi de produir a l'exterior, pel fet que els contractes es formalitzin o s'executin totalment o parcialment a l'estranger, la formalització dels contractes correspon al cap de la missió o representació permanent, amb subjecció a les condicions pactades lliurement per l'Administració amb el contractista estranger, quan la intervenció d'aquest sigui absolutament indispensable per a l'execució del contracte, pel fet que així ho requereixin l'atenció de les necessitats derivades de la protecció de les persones i altres mesures adoptades pel Consell de Ministres per fer front a la COVID-19, i així s'acrediti en l'expedient. No obstant això, aquesta competència la pot advocar el titular del departament ministerial competent per raó de la matèria.

Els contractes s'han de formalitzar per escrit i s'han de subjectar a les condicions pactades per l'Administració amb el contractista estranger.

Els lliuraments dels fons a què es refereix l'apartat tercer d'aquest article es poden fer a favor de caixers a Espanya o bé a favor de caixers a l'exterior, i es manté la gestió financera en l'àmbit del Ministeri de Sanitat i amb càrrec al seu pressupost, sense perjudici que es pugui efectuar igualment el pagament en ferm a través del caixer de pagaments a l'exterior. No obstant això, la persona titular del Ministeri de Sanitat pot delegar aquesta competència de gestió financera en òrgans o entitats, siguin o no dependents.

Quan sigui imprescindible d'acord amb la situació del mercat i el trànsit comercial de l'Estat en què la contractació es porti a terme, es pot fer la totalitat o una part dels pagaments amb anterioritat a la realització de la prestació pel contractista, en la forma que preveu l'apartat 2. El risc de menyscapse que pugui derivar d'aquestes operacions ha de ser assumit pel pressupost de l'Estat.

5. S'exclouen de l'obligació de facturació electrònica que estableix la Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i creació del registre comptable de factures en el sector públic, des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, les factures emeses per proveïdors no nacionals radicats a l'exterior que corresponguin als expedients a què fa referència aquest article.»

Disposició final tercera. *Entrada en vigor i vigència.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», i manté la seva vigència durant l'estat d'alarma decretat pel Reial decret 463/2020 i les seves pròrrogues possibles.

Madrid, 27 de març de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN